Vėjaraupiai

Vėjaraupiai – ūminė virusinė liga, pasireiškianti pūsleliniu odos ir gleivinių bėrimu, karščiavimu. Tai viena dažniausiai pasitaikančių virusinių ligų po gripo ir ūminių viršutinių kvėpavimo takų ligų. Vėjaraupiais daugiausia serga vaikai šaltuoju metų laiku (kuomet daugiausiai laiko praleidžiama uždarose patalpose). Tuomet dažniausiai persergama lengva šios ligos forma. Tačiau vėjaraupiais gali sirgti ir suaugę žmonės. Ši liga jiems kur kas pavojingesnė nei vaikams, nes komplikacijų išsivystymo rizika daug didesnė. Vėjaraupiai itin pavojingi kūdikiams ir nėščioms moterims.

Vėjaraupius sukelia *Herpesviridae* šeimai priklausantis *Varicella zoster* virusas. Persirgus, jis išlieka organizme (nugaros smegenų nerviniuose mazguose) ir vėliau, nusilpus imuninei sistemai, gali sukelti juostinę pūslelinę. Rečiau fiksuojami atvejai , kai užsikrečiama netiesiogiai, per pūslelių išskyromis suteptus daiktus.

Vėjaraupių simptomai, galintys pasireikšti prieš pasirodant bėrimui:

- karščiavimas (paprastai temperatūra pakyla likus dienai iki bėrimo ir nebūna aukšta – iki 38,5 °C),
- nuovargis,
- sumažėjęs apetitas,
- galvos ir raumenų skausmas.

Vėjaraupių inkubacinis laikotarpis gali trukti nuo 10 dienų iki 3 savaičių. Todėl būtent tiek laiko gali nepasirodyti jokie ligos simptomai. Tai viena iš priežasčių, kodėl vėjaraupių protrūkius ikimokyklinio ir pradinio ugdymo įstaigose kontroliuoti ypač sudėtinga. Todėl vaiką po kontakto su kitu sergančiu vaiku reikėtų stebėti mažiausiai 3 savaites.

Vėjaraupių pradžia panaši į peršalimą. Tik vėliau, maždaug po 1 ar 2 dienų nuo ligos pradžios, išryškėja pūslelinis odos ir gleivinės bėrimas. Jam būdinga kaita: pirmiausia ant kūno viena po kitos grupelėmis atsiranda rausvos dėmelės, kurios virsta skaidraus skysčio pripildytomis pūslelėmis, o joms džiūvant, užsideda šašas.

Vėjaraupių bėrimas dažniausiai atsiranda plaukuotoje galvos dalyje, ant veido, liemens, galūnių, gleivinės (burnos, akių, lyties organų). Beria bangomis kas 1–2 dienas, t. y. vienos pūslelės būna jau iškilusios, o kitos – dar tik pradeda kilti.

Vėjaraupių bėrimas paprastai tęsiasi apie 4–7 dienas. Pamažu pūslelės išdžiūva ir jų vietose formuojasi šašai, kurie nukrenta per 1–3 savaites.

Taip pat labai svarbu pasirūpinti tinkama higiena (praustis po tekančiu vandeniu, rengtis lengvais, orui laidžiais drabužiais, dažniau keisti juos ir patalynę, tinkamai vėdinti patalpas), palaikyti tausojantį gulimą režimą ir gerti daug skysčių, siekiant atstatyti skysčių balansą. Jokiu būdu negalima

kasyti bėrimų, nes didėja rizika antrinės bakterinės infekcijos.

Vėjaraupių gydymas yra simptominis:

Kaip gydyti vėjaraupius ir kokius preparatus naudoti, gali pasakyti tik gydytojas. Šios ligos gali padėti išvengti skiepai.

VSP specialistė Aušra Rapkevičienė
Paruošta remiantis NVSC prie SAM rinkta medžiaga